C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr.21rji-439/2024 Judecătoria Soroca
Sediul Central
Judecător Popescu L.

D E C I Z I E
ÎN NUMELE LEGII

10 iulie anul 2024 municipiul Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi
Avînd în componenţa sa :
Preşedinte, judecător Rotaru Ala
Judecători Burdeniuc Ruslana, Puşca Dumitru

Judecînd în ordine de recurs, fără prezenţa părţilor, recursul declarat de Directorul Penitenciarului nr.6 Soroca, Ţîmbaliuc Viorel împotriva încheierii judecătorului cu atribuţiile de instrucţie al Judecătoriei Soroca Sediul Central din 26.04.2024, prin care s-a admis plângerea condamnatului Ceban Nicolae împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale;

Ţinînd cont de actele cauzei, Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi,

C O N S T A T Ă:

Prin sentinţa Judecătoriei Soroca Sediul Floreşti din 24.06.2014, Ceban Nicolae a fost condamnat în baza art.164 al.(2) lit.c), art.172 al.(3) lit.a) Cod Penal în temeiul art.84 al.(1) Cod penal la 19 ani închisoare, cu includerea în termenul de pedeapsă a perioadei de arest de la 22.11.2013 pînă la 24.06.2014.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca Sediul Central din 09.09.2021, în temeiul art.473/4 al.(4) CPP s-a redus pedeapsa condamnatului Ceban Nicolae Grigore cu 920 zile.

Începutul termenului - 22.11.2013. Sfîrşitul termenului - 16.05.2030.

Condamnatul Ceban Nicolae se deţine în Penitenciarul nr.6 Soroca.

La data de 23.11.2023 condamnatul Ceban Nicolae a depus în instanţa de judecată plîngere în condiţiile art.473/2 CPP RM împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

În motivarea plîngerii a indicat, că se deţine în continuare în Penitenciarul nr.6 Soroca în condiţii degradante, că suprafaţa ce revine fiecărui condamnat nu este respectată, în celule umiditatea este ridicată, sunt insecte parazitare, calitatea şi cantitatea hranei nu este corespunzătoare, accesul la servicii medicale este limitat, la fel accesul permanent la apă pentru respectarea igienei personale nu este respectat.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca Sediul Central din 26.04.2024 s-a admis plîngerea condamnatului Ceban Nicolae împotriva administraţiei instituţiilor penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

S-a constatat faptul că Ceban Nicolae a fost deţinut în perioada 09.09.2021-24.04.2024, în Penitenciarul nr.6 Soroca în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale – în total 958 (nouă sute cincizeci şi opt) zile.

În condiţiile art.473/4 al.(4) CPP s-a redus pedeapsa condamnatului Ceban Nicolae, cu 95 (nouăzeci şi cinci) zile, pentru perioada de 950 (nouă sute cincizece) zile, în care s-a aflat în detenţie, cu calcularea a 1 zi de reducere pentru 10 zile de detenţie.

În privinţa perioadei rămase de 8 (opt) zile, calculate în condiţiile art.473/4 al. (4) din Cod de procedură penală, care nu pot fi reduse, instanţa de judecată a considerat necesar de a le lăsa în continuare la termenul de executare a pedepsei.

Termenul pedepsei de 19 (nouăsprezece) ani închisoare stabilit lui Ceban Nicolae prin Sentinţa Judecătoriei Soroca Sediul Floreşti din 24.06.2014, s-a redus cu 95 (nouăzeci şi cinci) zile.

S-a obligat administraţia instituţiei penitenciare nr.6 Soroca, potrivit art.473/4 al.(3) CPP, să înlăture condiţiile precare de detenţie în termen de 15 zile, după expirarea căruia instituţia penitenciară informează instanţa de judecată despre executarea încheierii.

În termen împotriva încheierii în cauză a declarat recurs Directorul Penitenciarului nr.6 Soroca, Ţîmbaliuc Viorel, care indică că la examinarea pretenţiilor invocate de Ceban Nicolae judecătorul de instrucţie a apreciat superficial probele prezentate de reprezentatul instituţiei privind condiţiile de detenţie din instituţia penitenciară în care este deţinut Ceban Nicolae. Prin raportul prezentat şi anexele la acesta, au fost descrise cu lux de amănunte condiţiile care sunt asigurate lui Ceban Nicolae pe parcursul deţinerii în instituţia respectivă, din care rezultă că au fost respectate standardele minime de întreţinere a acestuia, şi nicidecum nu pot fi apreciate condiţiile de detenţie ca inumane sau degradante. La examinarea cauzei nu au fost apreciate probele sub forma de planşe fotografice prezentate. Or, prin intermediul acestora se demonstrează direct netemeinicia pretenţiilor invocate de Ceban Nicolae cu privire la condiţiile în care se deţine. Materialele fotografice au fost prezentate anume în scopul de a demonstra aflarea numitului în condiţiile reale de detenţie, prin prezentarea probelor vizibile, în susţinerea argumentelor invocate în raport în această privinţă. Prin urmare, la aprecierea condiţiilor de detenţie corespunzător plângerii Ceban Nicolae judecătorul de instrucţie s-a ghidat exclusiv de alegaţiile declarative ale condamnatului şi constatările generale indicate în rapoartele instituţiilor naţionale şi internaţionale în domeniu respectării drepturilor omului. Judecătorul de instrucţie nu a luat în considerare argumentele prezentate de instituţia penitenciară cu privire la evaluarea

condiţiilor de detenţie în care este deţinut Ceban Nicolae, fapt din care a interpretat eronat clasificându-le grave. În această ordine de idei, se conclude faptul că pe perioada detenţiei, condamnatul Ceban Nicolae nu a fost marginalizat sub nici un aspect inuman şi/sau degradant, fiindu-i acordat minimul de condiţii a executării detenţiei, iar completul de judecată, la evaluarea condiţiilor de detenţie, urmează să ţină cont de efectele cumulative ale condiţiilor generale raportate la caracteristicile individuale respective ale acestuia, precum şi de perioada în care a fost deţinut în condiţiile contestate. Solicită admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoriei Soroca Sediul Central din 26.04.2024.

Potrivit art.447 al.(1) CPP, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces, al.(2) stipulând, că instanţa de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinţei.

Procedura înştiinţării legale a participanţilor la proces în temeiul art.447 al.(1) art.447 al.(2) CPP RM a fost executată, cu explicarea participanţilor dreptului de a depune referinţă pe marginea recursului declarat.

La cauză referinţe de către participanţii la proces nu au fost depuse.

Verificând argumentele invocate în recurs în raport cu materialele cauzei prezentate instanţei, Colegiul penal ajunge la concluzia, că recursul declarat de Directorul Penitenciarului nr.6 Soroca, Ţîmbaliuc Viorel urmează a fi respins ca fiind nefondat.

În conformitate cu art.449 al.(1) pct.1) lit.a) Cod procedură penală, *judecînd recursul, instanţa respinge recursul şi menţine hotărîrea atacată, dacă recursul este nefondat.*

Colegiul penal reţine aplicarea corectă de către judecătorul de instrucţie în speţă a prevederilor art.473/4 al.(4) Cod procedură penală, prin reducerea condamnatului Ceban Nicolae a pedepsei închisorii cu calcularea a 1 zi de închisoare pentru 10 zile de detenţie pe perioada detenţiei sale în calitate de condamnat în Penitenciarul nr.6 Soroca, cu lăsarea perioadei rămase de 8 (opt) zile, calculate în condiţiile art.473/4 al.(4) din Codul de procedură penală, care nu pot fi reduse în continuare la termenul de executare a pedepsei, ceea ce rezultă din modificările operate în Legea procesual penală în vigoare din 01.01.2019, care în dispoziţia art.469 al.(1) pct.17/1) stabileşte posibilitatea verificării în cadrul executării pedepsei penale a condiţiilor de detenţie a condamnaţilor, dispoziţia art.473/2 al.(3) CPP statuând, că persoanele deţinute cel puţin 10 zile în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, drepturi care reies din obligaţia statul de a asigura condiţii de detenţie, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei.

Potrivit prevederilor art.473/4 al.(3), (4) CPP, în urma constatării faptului că condamnatul sau prevenitul a fost deţinut în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, instanţa de judecată obligă administraţia instituţiei penitenciare să înlăture condiţiile precare de detenţie, stabilindu-i un termen concret, care nu va depăşi 15 zile, după expirarea căruia instituţia penitenciară informează instanţa de judecată despre executarea încheierii. (4) În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473/2 al.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie în condiţii precare calculate cumulativ.

La soluţionarea acestui tip de plângeri legiuitorul a prevăzut nu numai necesitatea constatării de către instanţă a încălcărilor privind condiţiile de detenţie care au afectat grav drepturile condamnatului, ci şi stabilirea unei reduceri a pedepsei care variază de la 1 zi la 2 zile, în dependenţă de gradul şi intensitatea suferinţelor.

Colegiul penal indică că sunt neîntemeiate afirmaţiile invocate în recursul declarat referitor la faptul, că pe parcursul executării pedepsei deţinutul Ceban Nicolae nu a fost marginalizat sub nici un aspect şi/sau degradant, fiindu-i acordat minimul de condiţii a executării detenţiei, dat fiind că aceste afirmaţii sunt nefondate, iar instanţa nu a luat în consideraţie probele anexate la dosar de către instituţia penitenciară şi le-a dat o apreciere superficială, instanţa just constatînd la momentul examinării plîngerii depuse de către condamnat a încălcării condiţiilor de deţinere.

Judecătorul de instrucţie just a concluzionat, că Ceban Nicolae s-a deţinut în Penitenciarul nr.6 Soroca în calitate de condamnat în condiţii de detenţie care afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 CEDO, aceste condiţii fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarul vizat.

Colegiul penal indică, că instanţa de fond corect a concluzionat referitor la admiterea plîngerii condamnatului referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, bazîndu-se pe rapoartele organizaţiilor naţionale şi internaţionale ce ţin de acest aspect.

Colegiul penal conchide, că judecătorul de instrucţie corect a constatat că standardele minime de întreţinere a condamnatului Ceban Nicolae nu au fost respectate, astfel pot fi apreciate ca fiind inumane şi degradante.

În situaţia constatării în acestă perioadă a condiţiilor de detenţie ce afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 CEDO, reducerea termenului de pedeapsă se face potrivit modului stabilit de art.473/4 al.(4), (5), (6) CPP RM.

În rest, Colegiul penal consideră că nu pot fi luate în consideraţie afirmaţiile invocate în recursul administraţiei Penitenciarului nr.6 Soroca, referitor la casarea hotărârii în partea reducerii pedepsei cu 95 zile pentru perioada în care condamnatul Ceban Nicolae s-a aflat în detenţie în Penitenciarul nr.6 Soroca în calitate de condamnat, deoarece s-a constatat necesitatea îmbunătăţirii condiţiilor de igienă şi sanitară, fiind declarative afirmaţiile în circumstanţele stabilite pe caz şi expuse în viziunea autorului recursului, temei de casare a încheierii în latura dată din motivele invocate nefiind stabilit.

Nu pot fi reţinute nici afirmaţiile invocate în recurs, că instanţa de judecată eronat a constatat condiţiile de detenţie contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, deoarece sunt declarative, fiind expuse afirmaţiile în viziunea autorului recursului, totodată informaţia cu privire la condiţiile de detenţie anterioare denotă că condamnatul s-a deţinut în condiţii care au afectat drepturile sale.

Se resping şi afirmaţiile invocate în recurs, că pe perioada detenţiei, condamnatul Ceban Nicolae nu a fost marginalizat sub nici un aspect inuman şi/sau degradant, fiindu-i acordat minimul de condiţii a executării detenţiei, că condiţiile materiale de detenţie în care se deţine condamnatul sunt satisfăcătoare şi nu depăşesc pragul minim de severitate cerut de art.3 CEDO, deoarece sunt declarative în circumstanţele stabilite pe caz, de fapt s-a ţinut

cont de situaţia stabilită în privinţa condamnatului, cât şi datele rapoartelor nominalizate, fapt ce nu contravine prevederilor legale, astfel că Colegiul penal conchide că soluţia instanţei în latura respectivă este una întemeiată, bazată pe probele cercetate şi prevederile legale.

Colegiul penal menţionează, că rapoartele vizate descriu situaţia din penitenciar, iar administraţia nu a prezentat dovezi privind îmbunătăţirea substanţială a condiţiilor de detenţie pe parcursul urmat, astfel că Colegiul penal conchide că soluţia instanţei de fond în latura dată este una întemeiată şi bazată pe prevederile legale şi probele cercetate, astfel că instanţa de recurs respinge afirmaţiile invocate în recurs.

Respectiv, constatând motivarea instanţei a fi una plauzibilă, Colegiul o preea în tot şi o însuşeşte, ceea ce este în corespundere cu jurisprudenţa CtEDO în cauza Albert vs.România din 16.02.2010, potrivit cărei, instanţele naţionale deşi au obligaţia să-şi motiveze deciziile, acest fapt totuşi nu impune acordarea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct.61), pentru respectarea caracterului echitabil a procesului, fiind necesar ca instanţa internă, fie prin însuşirea motivelor furnizate de o instanţă inferioară, fie prin alt mod, să examineze chestiunile esenţiale supuse atenţiei sale.

Reieşind din cele expuse, Colegiul penal indică, că judecătorul de instrucţie corect a ajuns la concluzia de admitere a plîngerii depuse de către condamnatul Ceban Nicolae, în baza unei studieri complete şi obiective a circumstanţelor cauzei, astfel încheierea adoptată de judecătorul de instrucţie urmează a fi menţinută.

Conducîndu-se de art.449 al.(1) pct.1) lit.a) CPP RM, Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi,

D E C I D E:

Respinge ca nefondat recursul declarat de Directorul Penitenciarului nr.6 Soroca, Ţîmbaliuc Viorel împotriva încheierii judecătorului cu atribuţiile de instrucţie al Judecătoriei Soroca Sediul Central din 26.04.2024, prin care s-a admis plângerea condamnatului Ceban Nicolae împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, încheiere care se menţine fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Preşedinte, judecător Rotaru Ala

Judecător Burdeniuc Ruslana

Judecător Puşca Dumitru